

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Losson Gerard Justin Joseph
(art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-911/2023
Nr. PIGD 1-18063698-01-Ira-12062023)

Recursuri depuse până la 01 septembrie 2023; Reluarea urmăririi penale pe motiv că cea inițială a fost incompletă nu încalcă principiul *non bis in idem*. Acțiunea civilă poate fi admisă în procesul penal dacă a fost înaintată împotriva persoanei recunoscute vinovate. Un recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală. Altul este tardiv, deoarece a fost depus peste mai mult de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel.

11 decembrie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Cristina Botnaru
Curtea de apel: Gheorghe Scutelnic, Ion Talpa, Svetlana Șlehtițchi,
Angela Revenco, Ghenadie Liulca, Andrian Ciobanu
Curtea Supremă de Justiție: Nadejda Toma, Ion Guzun, Iurie Diaconu,
Liliana Catan, Victor Boico

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursurile în cauza penală privind învinuirea lui Losson Gerard Justin Joseph,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Alexandru Negru,
Leonid Chirtoacă, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Losson Gerard Justin Joseph s-a născut în anul 1969 în Franța. El a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal (insolvabilitatea intenționată care a cauzat creditorului daune în proporții deosebit de mari).

2. Losson Gerard Justin Joseph a fost apărât de avocații Anatolie Janu și Lilia Ababei.

3. În prima instanță cauza a fost examinată în procedura generală. La 02 august 2019, Judecătoria Soroca, sediul Central a încetat procesul penal, din motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale. Acțiunile civile au fost respinse. La 05 mai 2021, Curtea de Apel Bălți a respins apelurile și a menținut sentința.

4. La 22 noiembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a admis recursurile, a casat decizia și a trimis cauza la rejudecare. La 02 martie 2023, Curtea de Apel Bălți a respins plângerea avocatei Lilia Ababei de reluare a urmăririi penale. A admis parțial apelurile declarate, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre prin care Losson Gerard Justin Joseph a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal și liberat de pedeapsă penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție. Instanța s-a expus asupra acțiunilor civile.

5. Recursuri au declarat avocata Lilia Ababei în numele condamnatului, lichidatorul BC „Banca Socială” SA, Iulian Țurcan, avocatul Victor Felișcan în interesele părților vătămate Svetlana Cvapil și Vitalie Leontoe, părțile vătămate Iulia Coval, Lidia Stratu, Silvia Dubneac, Maria Țapu, Natalia Șerban, Maria Lozan, Maria Purici, Silvia Revenco, Alla Dudnic, Larisa Istrati, Larisa Coțaga, Liubovi Sugailo, Raisa Coroian, Lidia Borodin, Avrora Costroveț, L. Prisacari, Valentina Burlac, Liubovi Lungu, Larisa Mazniuc, Valentina Crivoguz, Pavlina Onișciuc, Galina Gașco și părțile vătămate Constantin Bruma, Vera Costin, Tamara Sotnic și Valentina Apostol.

6. Urmărirea penală a fost pornită la 07 februarie 2011 și s-a finalizat la 10 octombrie 2018. Prima instanță a examinat cauza în perioada 06 noiembrie 2018 –

02 august 2019. Instanța de apel a judecat cauza în perioadele 30 august 2019 – 05 mai 2021 și 27 ianuarie 2022 – 02 martie 2023. Instanța de recurs a examinat cauza în perioada 26 iulie 2021 – 22 noiembrie 2021. La 10 iunie 2023, dosarul a ajuns din nou la Curtea Supremă de Justiție.

7. La 21 noiembrie 2025, avocatul Victor Felișcan în interesele părților vătămate Svetlana Cvapil și Vitalie Leontoe a depus o cerere de accelerare a examinării cauzei penale. Având în vedere că ședința de examinare a recursului era fixată pentru 04 decembrie 2025, cererea nu a fost distribuită pentru examinare și anexată la dosar.

ÎN FAPT

a. Pornirea procesului penal

8. La 07 februarie 2011, a fost pornită urmărirea penală în baza art. 252 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal, în legătură cu procesul de insolvabilitate intentat față de ÎCS „Dana International” SRL, de propria administrație. Potrivit ordonanței, la 05 martie 2010, prin hotărârea Curții de Apel Economică a fost intentată procedura de insolvabilitate față de ÎCS „Dana International” SRL. La 15 aprilie 2010, au fost validate creanțele creditorilor SC „Formens” SRL și BC „Banca Socială” SA. Unicul asociat al ÎCS „Dana International” SRL și SC „Formens” SRL este Losson Gerard Justin Joseph, care pretinde mijloace bănești, ce-i aparțin tot lui. De asemenea, s-a constatat că în perioada 30 martie - 15 septembrie 2009, din motive necunoscute a fost micșorat capitalul social de la 7.382.549 de lei la 1.494.175 de lei, iar în luna septembrie 2009 au fost reduși în masă angajații, fără a le fi achitate indemnizațiile de eliberare din serviciu în mărime de aproximativ 1,4 milioane de lei (f.d. 1-24, vol. I).

9. Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Soroca, Valentina Mînăscurtă din 29 august 2014, a fost clasat procesul penal din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (f.d.195, vol. VI). La 10 octombrie 2014, procurorul-șef al Secției control al urmării penale a Procuraturii Generale, Adrian Mircos a anulat ordonanța procurorului în Procuratura raionului Soroca, Valentina Mînăscurtă din 29 august 2014, cauza fiind expediată pentru efectuarea urmării penale în continuare (f.d.2-3, vol. VII).

10. La 30 decembrie 2014, procurorul în Procuratura raionului Soroca, Valentina Mînăscurtă a clasat procesul penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (f.d. 141-150, vol. VII). La 20 martie 2015, procurorul-șef al Secției control al urmării penale a Procuraturii Generale, Adrian Mircos a anulat ordonanța din 30 decembrie 2014, pentru că s-a omis audierea administratorilor companiei cu acordarea calității procesuale și verificarea contractelor încheiate și legalitatea tranzacțiilor dintre ÎCS „Dana International” SRL și Compania “Horsa Limited”, anulate de Curtea de Apel Bălți din 28 noiembrie 2014(f.d. 1-2 vol. VIII).

11. La 14 martie 2016, procurorul în Procuratura raionului Soroca, Vladislav Cojocari a clasat procesul penal pornit în baza art. 252 alin. (2) lit. a), b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (f.d. 212-221, vol. X).

12. La 24 mai 2016, avocatul Victor Felișcan a depus plângere împotriva ordonanței de clasare a procesului penal (f.d. 223-227, vol. X), iar la 06 iunie 2016, prin ordonanța procurorului raionului Soroca, Serghei Cebotari, plângerea a fost respinsă (f.d. 228,229 vol. X). La 16 august 2016, adjunctul Procurorului General, Iurii Garaba a respins ca neîntemeiată, plângerea avocatului Victor Felișcan privind anularea ordonanței din 14 martie 2016.

13. La 13 octombrie 2016, Judecătoria Soroca a admis plângerea avocatului Victor Felișcan depusă în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, a declarat nulitatea ordonanțelor din 06 iunie 2016 și 16 august 2016 și a restituit cauza Procuraturii raionului Soroca în vederea continuării urmăririi penale (f.d. 16, vol. XI).

14. La 10 noiembrie 2016, procurorul-șef al Procuraturii raionului Soroca, Serghei Cebotari, a dispus abrogarea ordonanței din 14 martie 2016 și reluarea urmăririi penale (f.d. 1, vol. XI), inclusiv în baza încheierii Judecătoriei Soroca din 31 octombrie 2016, care a declarat nulitatea ordonanței din 14 martie 2016 de clasare a procesului penal..

15. La 09 iunie 2017, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Soroca, Nadejda Drumea, a fost încetată urmărirea penală, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii (f.d. 115-127, vol. XI). Prin ordonanța procurorului-șef al Procuraturii raionului Soroca, Serghei Cebotari din 01 august 2017, a fost anulată ordonanța de încetare a urmăririi penale din 09 iunie 2017, fiind reluată urmărirea penală (f.d. 195-196, vol. XI).

16. La 07 august 2017, în baza ordonanței Procurorului general Edurad Harunjen, cauza penală a fost retrasă de la organul de urmărire penală al IP Soroca și transmisă organului de urmărire penală a Direcției Generale Teritoriale Nord a Centrului Național Anticorupție, conducerea urmăririi penale fiind dispusă Procuraturii Anticorupție (f.d. 102, vol. XII).

17. La 23 iulie 2018, prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție oficiul Nord, Dorin Burlacu, a fost pus sub învinuire în baza art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin contumacie, Losson Gerard Justin Joseph (f.d. 209-210, vol. XII). Printr-o altă ordonanță din 23 iulie 2018 învinuitul Losson Gerard Justin Joseph a fost anunțat în căutare (f.d.213-214, vol. XII). La 31 iulie 2018, urmărirea penală fost suspendată, până la aflarea locului învinuitului (f.d. 217-218, vol. XII).

18. La 07 august 2018, Losson Gerard Justin Joseph a fost reținut (f.d.2-3, vol. XIII), fiindu-i adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire din 23 iulie 2018 (f.d.7-8, vol. XIII).

19. La 08 august 2018, prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, oficiul Nord, Dorin Burlacu, a fost reluată urmărirea penală (f.d. 21-22, vol. XIII), iar la 10 octombrie 2018, Losson Gerard Justin Joseph a fost pus sub învinuire în baza art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal și audiat (f.d. 71-72,74 vol. XIII).

20. La 10 octombrie 2018, avocata Lilia Ababei a depus plângere împotriva ordonanței procurorului-șef al Procuraturii raionului Soroca, Serghei Cebotari din 01 august 2017, de reluare a urmării penale, iar la 13 noiembrie 2018, judecătorul de instrucție din Judecătoria Soroca, sediul Central, a transmis plângerea spre examinare împreună cu fondul cauzei.

b. Învinuirea adusă

21. Losson Gerard Justin Joseph a fost învinuit că, în calitate de administrator și unic asociat al ÎCS „Dana International” SRL, unicul fondator al cărei este SRL „Formens”, unde tot el, deținea funcția de administrator, având intenția de a cauza daune considerabile creditorilor, a adus agentul economic la incapacitate financiară de plată. La 29 noiembrie 2007, el a încheiat un contract fictiv de prestări servicii cu compania „Horsa Limited”, având ca obiect servicii de căutare în Republica Moldova a unei încăperi industriale cu suprafața de 4.000–4.100 de m² și a utilajului tehnologic necesar pentru organizarea și producerea articolelor de îmbrăcăminte. Ulterior, la 13 februarie 2008, a fost întocmit un act de predare-primire, iar în baza dispoziției de plată nr. 1 din 14 februarie 2008, ÎCS „Dana International” SRL a transferat prin intermediul BC „Banca Socială” SA, suma de 160.000 de euro. Această plată a reprezentat un element esențial în stabilirea stării de incapacitate de plată, fapt confirmat și prin actul reviziei economico-financiare tematice din 07 septembrie 2011, efectuat de Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției al Republicii Moldova. Caracterul fictiv și fraudulos al tranzacției a fost constatat prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 28 noiembrie 2014, prin care a fost admisă cererea lichidatorului ÎCS „Dana International” SRL. Instanța a anulat contractul de prestări servicii din 29 noiembrie 2007 și actul de predare-primire din 13 februarie 2008, dispunând încasarea de la compania „Horsa Limited” a sumei de 160.000 de euro, precum și a taxei de stat în valoare de 50.000 de lei. Urmare a acestor tranzacții inițiate de Losson Gerard Justin Joseph, ÎCS „Dana International” SRL nu și-a mai putut desfășura activitatea economică în mod normal și nu și-a putut onora obligațiile de plată față de BC „Banca Socială” SA, care derivau din contractele de credit nr. 55 și nr. 56 din 28 martie 2008, în sumă de 1.834.472 de lei, precum și obligațiile față de salariați în sumă de 1.296.216 de lei. Fapta a fost încadrată conform art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal.

c. Acțiunile civile

22. În cadrul procesului penal, la etapa urmării penale, fostele angajate ale ÎCS „Dana International” SRL, Svetlana Cvapil, Lidia Stratu, Alla Dudnic, Larisa Mazniuc, Maria Purici, Larisa Coțașga, Larisa Istratii, Raisa Coroian, Iulia Coval,

Liubovi Lungu, Vitalie Leontoe, Galina Goșco, Liubovi Sugailo, Silivica Revenco, Silvia Dubneac, Valentina Burlac, Maria Lozan, Aurora Costroveț, Lidia Borodin, Natalia Șcerban, Valentina Crivoguz, Maria Țapu și Pavlina Onișciuc, au depus cereri de chemare în judecată împotriva ÎCS „Dana International” SRL, prin care au solicitat recunoașterea calității de părți civile și încasarea de la ÎCS „Dana International” SRL, a indemnizației de eliberare din serviciu, recalcularea impozitului reținut pentru lunile octombrie-decembrie 2009 și repararea prejudiciului moral (f.d. 153, 159, 195, 201, 207, 213 vol. VIII; f.d. 4, 10, 16, 22, 28, 34, 40, 46, 52, 58, 84, 90, 96, 102, 114, 144, 156, 198, 216, vol. IX; f.d. 58, 77, 96, 132, 157, 170, vol. X).

d. Probele

23. Losson Gerard Justin Joseph fiind audiat în calitate de învinuit (f.d.36-38, 74, vol. XIII), vina nu a recunoscut-o și a explicat că el nu a avut intenția de a comite fapta incriminată, dimpotrivă a investit sume enorme în desfășurarea activității pe teritoriul Republicii Moldova. La momentul intrării întreprinderii în incapacitate de plată, din cauza crizei și introducerii sistemului de vize la intrarea în Republica Moldova, a fost nevoit să depună cerere introductivă, care ulterior a fost acceptată, fiind intentat procesul de insolabilitate.

24. Părțile vătămate, foști angajați ÎCS „Dana International” SRL, au declarat că, inițial au activat la fabrica SA „Dana”, ulterior la ÎCS „Dana International” SRL, de unde au fost concediate după trei luni de concediu forțat, fiindu-le achitat salariul dar nu și indemnizația unică de eliberare din serviciu. Indemnizația au dobândit-o în baza hotărârilor de judecată, cu transmiterea spre executare silită.

25. Reprezentantul BC „Banca Socială”, Felicia Ermoliuc a declarat că în anul 2008, instituția a acordat administratorului Losson Gerard Justin Joseph două credite, în baza contractelor nr. 55 și nr. 56 din 22 martie 2008, în sumă de 100.000 de euro și respectiv 35.000 de euro, destinate procurării utilajului. Creditele au fost rambursate doar parțial, suma nerambursată fiind de 68.822,85 de euro, echivalentul a 1.834.472 de lei. Această creanță a fost validată în procedura de insolvență a întreprinderii, iar conform tabelului definitiv al creanțelor, datoria restantă era de 105.432 de euro, din care au fost achitați doar 36.519 de euro. Potrivit datelor băncii, prejudiciul total cauzat instituției financiare constituie 1.834.472 de lei, sumă pe care aceasta o solicită spre restituire. Reprezentanta băncii a menționat că la momentul acordării creditelor nu existau date care să indice că întreprinderea ar fi fost în stare de faliment (f.d.189-191, vol. XV).

26. Martora Zinaida Tofanciuc a declarat că, în calitate de vicedirector al Secției credite a BC „Banca Socială” SA, a examinat cererile depuse de administrația SRL „Dana International” pentru obținerea unui credit bancar. În urma acestora, au fost întocmite contractele de împrumut nr. 55 și nr. 56 din 28 martie 2008, în valoare de 100.000 de euro și, respectiv, 35.000 de euro, precum și contractele de gaj asupra utilajului întreprinderii. A mai precizat că nu au existat

motive pentru respingerea solicitării de credit, întrucât documentele prezentate indicau un plan de activitate bine fundamentat, care urma să genereze venituri stabile. Inițial, întreprinderea a respectat graficul de rambursare, însă ulterior au apărut restanțe semnificative la plata ratelor (f.d. 205-206, vol. I, f.d. 100-104, vol. XVI).

27. Martora Larisa Ghindă a declarat că a fost angajată la ÎCS „Dana International” SRL și ulterior numită director administrativ. Întreprinderea a trecut printr-un proces amplu de renovare și modernizare, în acest scop, fiind implicați specialiști din Franța și România, deținători ai vizelor de ședere în Republica Moldova. Situația s-a deteriorat în anul 2009, după introducerea regimului de vize între Republica Moldova și România, în urma evenimentelor din 07 aprilie 2009. Tehnicienii români și fondatorul Losson Gerard nu au mai putut intra în țară pentru a supraveghea procesul de producție, așa cum era prevăzut în contractele cu firme precum H&M Hennes & Mauritz GBC AN (Suedia), „Lafprom” (Franța) și alți parteneri din România. Absența personalului specializat, reducerea pieței de desfacere din cauza crizei economico-financiare și restricțiile de circulație au afectat grav capacitatea întreprinderii de a-și îndeplini obligațiile contractuale. Întreprinderea a pierdut comenzi de peste 150.000 de unități, aproximativ 70-80% din volumul anual de producție, ceea ce a făcut imposibilă menținerea activității, în condițiile costurilor ridicate de chirie, salarii și imposibilității deschiderii altor patru linii de cusut. A subliniat că ÎCS „Dana International” SRL opera în avans, fără profit propriu, toate plățile fiind susținute de SRL „Formens”. Pierderea contractelor și imposibilitatea menținerii activității au condus inevitabil la starea de insolvență, deși conducerea întreprinderii a încercat să identifice soluții pentru atragerea unor noi comenzi și onorarea obligațiilor față de salariați și parteneri (f.d.107, vol. VI; f.d.78 vol. VII; f.d.106-119, vol. XVI).

28. Martorul Victor Jamba a declarat că, în calitate de director al SA „Dana” în toamna anului 2007, a primit din partea lui Losson Gerard Justin Joseph o ofertă privind reprofilarea întreprinderii și confecționarea costumelor bărbătești, fapt ce presupunea schimbarea sistemului de producție și extinderea numărului de locuri de muncă. La 16 ianuarie 2008, SA „Dana” a negociat și semnat cu societatea nou înființată ÎCS „Dana Internațional” SRL, contractul de locațiune pentru un spațiu de producție de 40 de m². Au fost inițiate negocieri privind transferul angajaților de la vechea întreprindere la cea nouă, care oferea perspective mai bune de acces pe piețele europene. A apărut însă problema acordării indemnizației unice de concediere, motiv pentru care a fost elaborată o anexă la contractul de locațiune, acceptată de majoritatea salariaților. Insolvența ÎCS „Dana International” SRL a fost determinată de pierderea contractelor de prestări servicii, ca urmare a instabilității economice și politice generate de evenimentele din 07 aprilie 2009. Din cauza imposibilității intrării în țară a specialiștilor și experților străini, auditul planificat nu a mai avut loc. În plus, erorile de management și lipsa forței de muncă

au contribuit la acumularea unor datorii semnificative, pe care întreprinderea nu le-a mai putut achita la timp (f.d. 108-109, vol. VI; f.d.121-130, vol. XVI).

29. Martora Angela Ruselevici a declarat că, în calitate de director financiar la „Dana International” SRL în perioada anilor 2008 – 2009 era răspunzătoare de vamă și contabilitate, având obligația întocmirii corecte a actelor ce țin de angajare și salariu. În legătură cu evenimentele din aprilie 2009 și politica ce a urmat, administratorul și specialiștii tehnologi nu au putut intra în țară, astfel având de suferit procesul de producție care a început să frâneze, ca ulterior activitatea întreprinderii să fie stopată iar salariații concediați, fiindu-le plătite salariile pentru trei luni de concediu forțat, restituite carnetele de muncă, iar utilajul vândut (f.d.106, vol. VI; f.d.172-177, vol. XVI).

30. Martorul Veaceslav Pelin a declarat că, prin încheierea Curții de Apel Economică din 29 ianuarie 2010, a fost desemnat administrator provizoriu al ÎCS „Dana International” SRL. Întocmind raportul privind verificarea existenței temeiurilor de intentare a procesului de insolvență, a constatat incapacitatea de rambursare a creditului către BC „Banca Socială” S.A în mărime de 1.823.415 de lei și față de SC „Formens” SRL în mărime de 10.000.000 de lei. La 05 martie 2010 a fost intentată procedura de insolvență, în cadrul căreia BC „Banca Socială” SA, în calitate de creditor, a solicitat validarea creanței în valoare de 1.823.415 de lei, iar SC „Formens” SRL a creanței de 10.209.135 de lei. Ambele creanțe au fost validate prin hotărârea definitivă a instanței de apel. A menționat că, înstrăinarea bunurilor în cuantum de 25.000 de lei a fost realizată cu acordul scris al creditorului garantat, fără a încălca drepturile creditorilor de rangul II. Pentru stabilirea ordinii de valorificare a bunurilor, la 14 septembrie 2011, a fost convocată adunarea creditorilor, însă aceasta nu a întrunit cvorumul necesar. O nouă adunare a fost stabilită pentru 19 octombrie 2014, creditorii, în temeiul art. 69 din Legea insolvenței, aprobând ordinea de zi și soluțiile corespunzătoare. Creanțele validate de instanță totalizau circa 13.000.000 de lei. Utilajele întreprinderii au fost vândute la licitație, iar sumele obținute au fost direcționate pentru acoperirea datoriei. Bunurile negajate au fost transmise la fier uzat. Au fost făcute mai multe încercări de depozitare a utilajului în condiții corespunzătoare, însă lipsa resurselor financiare a împiedicat acest lucru, ceea ce a dus la deteriorarea lor. Având în vedere situația reală a întreprinderii, cererea introductivă în procedura de insolvență a fost temeinică, fiind întrunite condițiile legale atât pentru deschiderea procedurii de insolvență, cât și pentru declanșarea falimentului, în pofida investițiilor importante făcute pentru menținerea producției. La concediere, salariații nu au primit indemnizația unică și nici despăgubiri morale, fiind achitat doar surplusul provenit din impozitul reținut eronat, precum și cheltuielile procedurii (f.d.209-210, vol. I; f.d.11-12, vol. VII; f.d.179-187, vol. XVI).

31. Potrivit extrasului din Registrul de Stat al persoanelor juridice, persoana juridică ÎCS „Dana International” SRL, a fost înregistrată la 28 noiembrie 2007, de către administratorii: Losson Gerard Justin Joseph, Ovidiu-Ioan Nastase și Dumitru Ciornei, iar ca asociat fiind indicat SRL „Formens” (f.d. 8-13, vol. I).

32. Potrivit informației prezentate de ÎS „Camera Înregistrării de Stat” la 20 iulie 2011, ÎCS „Dana International” SRL în perioada 27 martie - 07 octombrie 2008 a majorat capitalului social până la 7.729.299 de lei, la 30 martie 2009 capitalul social a fost micșorat pînă la 7.382.549 de lei, iar la 15 septembrie 2009, capitalul s-a redus pînă la 1.494.175 de lei (f.d. 18-21, vol. II).

33. Prin hotărârea Curții de apel Economică din 05 martie 2010, a fost intentată procedura de insolvență față de ÎCS „Dana International” SRL, cu desemnarea administratorului insolvenței Veaceslav Pelin (f.d. 16, vol. I). Potrivit raportului administratorului provizoriu, Veaceslav Pelin din 05 martie 2010, cererea introductivă depusă de ÎCS „Dana International” SRL este întemeiată și a propus intentarea procesului de insolvență (f.d. 14-15, vol. I)

34. Potrivit tabelului de creanțe la situația din 05 martie 2010, în calitate de creditori sunt indicați SC „Formens” SRL, cu suma de 10.209.135 de lei și BC „Banca Socială” SA, cu suma de 1.834.472 de lei (f.d. 222-246, vol. I).

35. Actul de revizie economico-financiară tematică din 07 septembrie 2011, efectuat la ÎCS „Dana International” SRL, atestă că nu a existat nici o prestație reală din partea companiei „Horsa Limited”, iar serviciile au fost reflectate doar scriptic (f.d. 6-17, vol. II).

36. Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 28 noiembrie 2014, a fost admisă cererea lichidatorului Veaceslav Pelin, și anulat contractul de prestări servicii din 29 noiembrie 2007 și actul de predare-primire din 13 februarie 2008, cu încasarea de la compania „Horsa Limited” a sumei de 160.000 de euro, precum și a taxei de stat în sumă de 50.000 de lei (f.d. 134-135, vol. VII; f.d.225 vol. XIX).

37. Prin procesul-verbal de ridicare din 17 noiembrie 2017, s-au ridicat documente de la BC „Banca Socială” SA, ce confirmă transferul sumei de 160.000 de euro la data de 14 februarie 2008, de pe conturile ÎCS „Dana International” pe contul companiei „Horsa Limited” (f.d. 147-153, vol. XII).

e. Sentința

38. La 02 august 2019, prin [sentința](#) Judecătorei Soroca, sediul Central, a fost încetat procesul penal de învinuire în baza art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, din motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale. Au fost respinse acțiunile civile și cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată. Instanța a reținut că în prezenta cauză există o hotărâre anterioară a organului de urmărire penală de încetare a urmăririi penale și clasare a procesului penal. Prin ordonanța din 09 iunie 2017, procurorul

Nadejda Drumea a încetat urmărirea penală, pe motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunii. Soluția a fost motivată prin faptul că principala cauză a insolvenței a fost criza economică provocată de protestele din 06-08 aprilie 2009, care au dus la instituirea regimului de vize între România și Republica Moldova, împiedicând accesul tehnicienilor și al fondatorului în țară și determinând rezilierea contractelor comerciale cu firme internaționale. Instanța a reiterat că, ordonanța procurorului-șef al Procuraturii raionului Soroca, Serghei Cebotari din 01 august 2017, privind anularea ordonanței din 09 iunie 2017 și reluarea urmăririi penale, contravine prevederilor art. 6 pct. 44) și art. 22 alin. (2) și art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, art. 7 alin. (2) Cod penal, precum și art. 4 din Protocolul nr. 7 al CEDO, care garantează că nimeni nu poate fi urmărit penal sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă. Ordonanța de reluare a urmăririi penale nu corespunde cerințelor stabilite de hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 26 din 23 noiembrie 2010, potrivit căreia reluarea este admisibilă doar în limitele strict prevăzute de art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, iar simpla părere că ancheta a fost incompletă nu poate constitui temei suficient pentru reluarea procesului. Aceste concluzii au fost susținute și de jurisprudența Curții Constituționale prin Hotărârea nr. 12 din 14 mai 2015, conform căreia doar încălcările grave și abuzurile în proces pot constitui viciu fundamental. Procesul penal nu putea fi reluat în lipsa temeiurilor expres prevăzute de lege, reluarea procesului s-a făcut cu încălcarea principiului *ne bis in idem*. Totodată, instanța a reținut că, în lipsa unei hotărâri penale de condamnare și fără constatarea vinovăției inculpatului, nu există temei legal pentru admiterea acțiunilor civile, având în vedere că potrivit art. 220 Cod de procedură penală, coroborat cu art. 1398 alin. (1) Cod civil, răspunderea civilă intervine doar în cazurile prevăzute de lege și în condițiile existenței unui comportament ilicit și culpabil.

f. Prima procedură de apel

39. La 15 august 2019, părțile vătămate Iulia Coval și Vitalie Leontoe au depus apel, prin care au solicitat casarea sentinței și rejudecarea cauzei. Apelanții au susținut că prima instanță nu s-a expus asupra probelor prezentate, care demonstrează că insolvența întreprinderii a fost creată în mod intenționat. Prin aceste acțiuni inculpatul a provocat prejudicii materiale considerabile angajaților, prin necalcularea și neachitarea indemnizației pentru stagiul de muncă, precum și prejudicii morale.

40. La 15 august 2019, avocatul Victor Felîșcan în numele părților vătămate a declarat apel. El a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri prin care Losson Gerard Justin Joseph să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal. A menționat că repunerea nejustificată în termenul pentru declararea plângerii împotriva ordonanței procurorului de reluare a urmăririi penale a încălcat securitatea raporturilor juridice, determinând revizuirea unei soluții definitive care a produs efecte juridice

și a încălcat principiul contradictorialității și egalității armelor, întrucât, dacă s-ar fi respectat procedura prevăzută la art. 313 Cod de procedură penală, apărătorul părților vătămate ar fi avut posibilitatea să conteste soluția în recurs, fiind însă lipsit de această cale de atac prin modul în care instanța a procedat.

41. La 17 august 2019, procurorul în Procuratura Anticorupție, Dorin Burlacu, a depus apel, prin care a solicitat casarea sentinței și trimiterea cauzei la rejudecare. El a invocat că, vinovăția inculpatului a fost confirmată prin declarațiile martorilor și cererea introductivă depusă de administratorul ÎCS „Dana International” SRL, Ovidiu-Ioan Nastase, semnată de Losson Gerard Justin Joseph. Prin operațiunile sale economice, inculpatul a dus în mod intenționat societatea în incapacitate de plată și, în consecință, la starea de insolvență. În contradicție cu prevederile Legii contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, ÎCS „Dana International” SRL nu a ținut evidența contabilă conform standardelor legale și nu a prezentat registrele contabile ale operațiunilor economice desfășurate, acestea fiind întocmite abia în timpul efectuării reviziei. În cererea introductivă s-a menționat că, începând cu luna octombrie 2009, întreprinderea nu a mai fost în stare să-și achite datoriile față de BC „Banca Socială” și față de unicul asociat, SC „Formens” SRL din Botoșani, fără a anexa un raport de audit sau al cenzorului privind controlul activității financiare. În perioada 2008 - 2009, întreprinderea a prestat servicii pentru unicul cumpărător SC „Formens” SRL Botoșani, care era și unicul ei fondator, înregistrând pierderi constante. Contractul din 29 noiembrie 2007, încheiat cu compania „Horsa Limited” pentru prestarea unor servicii în valoare de 160.000 de euro, a fost un instrument de retragere a banilor care au fost transferați preventiv pe contul valutar al SC „Formens” SRL din Botoșani. Aceste operațiuni au condus în mod decisiv la declanșarea procesului de insolvență, întrucât inculpatul, fiind unicul administrator al ÎCS „Dana International” SRL și al SC „Formens” Botoșani, a transferat sume de bani în mod haotic, ignorând situația financiară reală a întreprinderii, care înregistra pierderi și își ridica artificial datoriile către firma asociată.

42. La 05 mai 2021, [Curtea de Apel Bălți](#) a respins apelurile și a menținut sentința. Instanța de apel a reținut ca fiind justificată soluția instanței de fond reținând hotărârea Curții Constituționale din 14 mai 2015, privind declararea neconstituțională a prevederilor art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală. Totodată, instanța de apel a reiterat că, potrivit art. 251 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, încălcarea normelor legale privind desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural doar dacă încălcarea nu poate fi remediată decât prin anularea actului respectiv. Instanța a constatat că, deși prin ordonanța din 01 august 2017, s-a dispus reluarea urmăririi penale, organele de urmărire penală în procedurile anterioare au respectat toate indicațiile procurorului și ale judecătorului de instrucție, stabilind că în speță există un litigiu de natură civilă, în care părțile vătămate, foștii angajați ai ÎCS „Dana Internațional”, și-au exercitat drepturile în ordinea civilă, lipsind temeiuri clare pentru reluarea urmăririi penale.

g. Prima procedură de recurs

43. La 30 iunie 2021, procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Valentina Gavdiuc, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare. Recurentul a invocat că instanța de apel eronat a menținut sentința, motivând că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă. A precizat că nici inculpatul, nici o altă persoană nu a fost condamnată sau achitată printr-o hotărâre definitivă în acest caz. Probele administrate în cauză demonstrează fără echivoc că prin acțiunile sale, inculpatul a adus în mod intenționat societatea în stare de insolvabilitate totală, fapt care a condus la inițierea procedurii de insolvabilitate. Totodată, instanța nu a luat în considerare că plângerea formulată în temeiul art. 313 Cod de procedură penală de avocata Lilia Ababei a fost depusă peste termen.

44. La 07 iulie 2021, avocatul Victor Felișcan, în numele părților vătămate Svetlana Cvapil și Vitalie Leontoe, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare. În cererea de recurs sunt reproduse argumente similare celor invocate în cererea de apel. Suplimentar a invocat că instanțele eronat au reținut că ordonanța din 09 iunie 2017, a devenit irevocabilă, iar probatoriul administrat nu demonstrează vinovăția inculpatului.

45. La 22 noiembrie 2021, [Curtea Supremă de Justiție](#) a admis recursurile declarate, a casat decizia și a trimis cauza la rejudecare. Instanța a menționat că, în pofida faptului că prima instanță în partea descriptivă s-a expus asupra plângerii depusă de avocata Lilia Ababei din 10 octombrie 2018, în dispozitivul sentinței instanța nu a indicat vreo soluție. Mai mult, considerând plângerea întemeiată, urma să declare nulitatea ordonanței emise de către procurorul-șef al Procuraturii raionului Soroca din 01 august 2017, de anulare a ordonanței cu privire la încetarea urmăririi penale. Instanța a constatat că odată ce la materialele cauzei nu există o hotărâre privind declararea nulității ordonanței de reluare a urmăririi penale din 01 august 2017, soluția instanțelor de fond este viciată.

h. A doua procedură de apel

46. La 02 martie 2023, [Curtea de Apel Bălți](#) a respins plângerea avocatei Lilia Ababei declarată în ordinea art. 313 Cod procedură penală. A admis parțial apelurile, inclusiv din alte motive decât cele invocate, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre prin care Losson Gerard Justin Joseph a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal și liberat de pedeapsă penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție. Procesul civil privind acțiunile civile inițiate în procesul penal a fost încetat, pe motiv că între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri există hotărârea [Curții de Apel Bălți](#) din 05 iunie 2017, menținută prin [decizia](#) Curții Supreme de Justiție din 04 octombrie 2017, privind aprobarea raportului final și

bilanțului de lichidare, încetarea procesului de insolabilitate și a procedurii de faliment în privința ÎCS „Dana Internațional” SRL, cu radierea din Registrul de Stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali ținut de ÎS „Camera Înregistrării de Stat”.

47. Referitor la alegațiile privind ilegalitatea ordonanței de reluare a urmăririi penale, instanța de apel a constatat că aceasta a fost emisă ca urmare a înlăturării suspiciunilor privind efectuarea tuturor acțiunilor necesare pentru a fundamenta în mod corespunzător și dincolo de orice dubiu rezonabil soluția adoptată. Caracterul incomplet al anchetei este confirmat ulterior prin formularea unei noi învinuiri, care diferă de cea reținută în procedura anterioară. Această nouă acuzație se întemeiază pe constatări rezultate dintr-un act de revizie economico-tematică și din hotărârile judecătorești definitive, invocate ca fiind fapte noi, necunoscute anterior. Ordonanța de clasare din 09 iunie 2017, a fost emisă prematur, fără o examinare completă a tuturor împrejurărilor cauzei. În mod particular, nu au fost investigate aspectele esențiale evidențiate în noua învinuire formulată de către Procuratura Anticorupție Oficiul Nord, distinctă de cea ce a stat la baza soluției de clasare pronunțată de Procuratura Soroca. Noua învinuire adusă inculpatului diferă esențial de cea pe care s-a întemeiat soluția de clasare inițială. În prima versiune a urmăririi penale, faptele analizate vizau diminuarea capitalului social și neplata indemnizațiilor salariale, în contextul cererii proprii de intentare a procedurii de insolvență. În schimb, noua învinuire se referă la intenția directă a inculpatului de a provoca prejudicii creditorilor prin înstrăinarea fictivă a activelor societății. Aceasta s-a realizat printr-un contract pretins fictiv, încheiat la 29 noiembrie 2007 cu compania „Horsa Limited” din Regatul Unit, fapt confirmat de actul de revizie economică și de hotărârile judecătorești definitive. Suma de 160.000 de euro achitată către compania respectivă a constituit un element determinant al stării de insolabilitate. Temeiul reluării urmăririi penale rezidă în apariția unor fapte noi și într-o încadrare juridică substanțial diferită față de cea avută în vedere în procedura inițială. Contrar argumentelor apărării referitoare la încălcarea principiului *non bis in idem*, Losson Gerard Justin Joseph, nu a mai fost anterior pus sub învinuire. Calitatea procesuală de învinuit i-a fost recunoscută pentru prima dată prin ordonanța procurorului din cadrul Procuraturii Anticorupție, Oficiul Nord, la 23 iulie 2018, în temeiul art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal. Soluțiile anterioare de încetare a urmăririi penale au fost dispuse pe motivul lipsei faptei infracționale, fără o punere formală sub învinuire. Prin urmare, nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 21 Cod de procedură penală, privind interdicția urmăririi penale de două ori pentru aceeași faptă, întrucât nu s-a realizat anterior o acuzare efectivă. În consecință, instanța de fond a interpretat eronat circumstanțele cauzei și a conchis pripit că reluarea urmăririi penale ar constitui o dublă acuzare și ar încălca principiul *non bis in idem*. Aspectele elucidate demonstrează legalitatea ordonanței din 01 august 2017, temeinicia acesteia fiind fundamentată de constatarea viciilor fundamentale care au afectat soluția de încetare a urmăririi penale prin ordonanța din 09 iulie 2017, anulată de procurorul

ierarhic superior cu respectarea exigențelor legale pentru aceasta. Instanța de apel evaluând în ansamblul materialul probator administrat a constatat că, vinovăția lui Losson Gerard Justin Joseph a fost dovedită prin actele financiar-contabile, revizia economico-financiară tematică efectuată pe perioada 01 ianuarie 2009 - 12 iulie 2011 (f.d. 6-17 vol. II) și hotărârile instanțelor civile, prin care s-a constatat că, inculpatul în calitate de administrator al ÎCS „Dana International” SRL a încheiat un contract fictiv cu compania „Horsa Limited”. Referitor la acțiunile civile formulate, instanța a constatat că părțile vătămate au formulat pretenții de ordin material și moral față de întreprindere ca persoană juridică, iar prin hotărârea irevocabilă a Curții de Apel Bălți din 05 iunie 2017, a fost aprobat raportul final și bilanțului de lichidare, cu includerea în el a sumelor creanțelor, stabilite în mare parte prin hotărâri judiciare definitive și a titlurilor executorii eliberate foștilor angajați (f.d. 153-154, vol. XVI). Decizia motivată a fost pronunțată pe 19 aprilie 2023.

i. Cererile de recurs

48. La 17 mai 2023, avocata Lilia Ababei, în interesele lui Losson Gerard Justin Joseph, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală. Ea a solicitat casarea deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare. Recurenta susține că reluarea urmăririi penale este neîntemeiată, întrucât ordonanța de clasare a urmăririi penale din 09 iunie 2017, a devenit definitivă, nefiind contestată în termen, și constituie o hotărâre de achitare în sensul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. Reluarea urmăririi penale este permisă doar în prezența unor „fapte noi sau fapte recent descoperite” ori în caz de „existență a unui viciu fundamental” care să afecteze hotărârea anterioară, condiții ce nu sunt îndeplinite în prezenta cauză. Ordonanța de reluare este prematură și contravine principiului autorității de lucru judecat, prevăzut de art. 22 alin. (2) și (3) și art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, precum și art. 4 Protocolul 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care consacră principiul *non bis in idem*, interzicând ca o persoană să fie supusă de mai multe ori urmăririi penale pentru aceeași faptă. Consideră recurenta că în mod greșit, a fost aplicată instituția liberării de pedeapsă penală, deși în cauză era incidentă prescripția tragerii la răspundere penală, ceea ce impunea aplicarea art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, nu art. 89 Cod penal. În cazul recunoașterii vinovăției și constatării prescripției, instanța trebuia să dispună liberarea de răspundere penală, nu de pedeapsă penală, evitând astfel golirea de conținut a art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

49. La 17 mai 2023, avocatul Victor Felișcan, în interesele părților vătămate Svetlana Cvpil și Vitalie Leontoe, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea parțială a deciziei în partea încetării procesului civil, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii civile a părților vătămate. Recurentul a reiterat argumentele din apel și a susținut

că instanțele de fond și apel au examinat cauza superficial, fără a analiza toate motivele invocate în apel.

50. La 18 mai 2023, lichidatorul BC „Banca Socială” SA, Iulian Țurcan, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea parțială a deciziei în partea încetării procesului civil, cu pronunțarea unei noi hotărâri de încasare a prejudiciului în sumă de 68.822,85 de euro. Recurentul a menționat că BC „Banca Socială” SA, a fost recunoscută ca parte civilă, iar prejudiciul în sumă de 68.822,85 de euro, a rezultat din contractul de credit nr. 55/2008 din 28 martie 2008, încheiate cu ÎCS „Dana International” SRL. Această creanță nu a fost integral recuperată în cadrul procesului de insolabilitate. Lichidarea întreprinderii a fost finalizată în 2017, fără alte surse de acoperire a datoriei restante. Instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. 265 lit. b) Cod procedură civilă, confundând efectele hotărârii de lichidare a companiei, care viza persoana juridică, cu răspunderea personală a inculpatului Losson Gerard Justin Joseph, stabilită abia ulterior, prin decizia penală din 02 martie 2023.

51. La 18 mai 2023, părțile vătămate Iulia Coval, Lidia Stratu, Silvia Dubneac, Maria Țapu, Natalia Șerban, Maria Lozan, Maria Purici, Silvia Revenco, Alla Dudnic, Larisa Istrati, Larisa Coțaga, Liubovi Sugailo, Raisa Coroian, Lidia Borodin, Avrora Costroveț, L. Prisacari, Valentina Burlac, Liubovi Lungu, Larisa Mazniuc, Valentina Crivoguz, Pavlina Onișciuc și Galina Goșco au declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Ele solicită casarea deciziei în partea încetării procesului civil, cu pronunțare unei noi hotărâri de admitere a acțiunii civile înaintate. În recurs sunt invocate argumente identice recursului declarat de avocatul Victor Felișcan.

52. La 30 mai 2023, părțile vătămate Constantin Bruma, Vera Costin, Tamara Sotnic și Valentina Apostol, au declarat recurs identic celui din 18 mai 2023, invocând aceleași temeuri, argumente și solicitări.

53. La 21 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței. La 03 octombrie 2025, procurorul-șef interimar al Secției reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție din cadrul Procuraturii Generale, Cătălin Scutelnic, a depus o referință asupra recursurilor declarate de părțile vătămate și avocații acestora. În referință, procurorul solicită declararea inadmisibilității recursurilor, motivând că acestea nu invocă erori de drept care ar impune modificarea sau anularea deciziei instanței de apel, iar argumentele prezentate nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

54. În perioada relevantă art. 252 Cod penal prevedea următoarele:

„(1) Insolabilitatea intenționată care a cauzat creditorului daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 850 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

(2) Aceeași acțiune săvârșită:

...

b) cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

55. Art. 16 alin. (3) Cod penal, prevede următoarele:

„(3) Infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.”

56. Art. 53 Cod penal, prevede următoarele:

„Persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile:

...

g) prescripției de tragere la răspundere penală.”

57. Art. 60 Cod penal, în perioada relevantă, prevedea următoarele:

(1) Persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene:

...

b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave;”

58. Art. 389 Cod de procedură penală, prevede următoarele

„ (4) Sentința de condamnare se adoptă:

...

3) fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

...

(6) La adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeieri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.”

59. Partea relevantă a art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală este următoarea:

„(1) Acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.”

60. Art. 221 Cod de procedură penală prevede următoarele:

(1) Acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.

(2) Acțiunea civilă se intentează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

(3) În cererea de intentare a acțiunii civile se arată cauza penală în procedura căreia urmează să fie intentată acțiunea civilă, cine și către cine intentează acțiunea, valoarea acțiunii și cerința de despăgubire. Dacă este necesar, partea civilă își poate concretiza pretențiile.

61. Art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(3) Odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.”

62. La ziua terminării urmăririi penale, art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(4) Încălcarea oricărei alte prevederi legale decît cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.”

63. La ziua reluării urmăririi penale, art. 287 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(1) Reluarea urmăririi penale după încetarea urmăririi penale, după clasarea cauzei penale sau după scoaterea persoanei de sub urmărire se dispune de către procurorul ierarhic superior prin ordonanță dacă, ulterior, se constată că nu a existat în fapt cauza care a determinat luarea acestor măsuri sau că a dispărut circumstanța pe care se întemeia încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale sau scoaterea persoanei de sub urmărire.

(2) Reluarea urmăririi penale poate fi dispusă și de către judecătorul de instrucție în cazul admiterii plîngerii depuse împotriva ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale ori de clasarea cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire.

(3) În cazul reluării urmăririi penale în condițiile prezentului articol, dacă, pe baza datelor din dosar, procurorul consideră necesar luarea unei măsuri

preventive sau unei măsuri asiguratorii, el dispune luarea măsurii necesare sau, după caz, face propunerile respective judecătorului de instrucție.

(4) În cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasarea cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente au afectat hotărârea respectivă. În cazul descoperirii unui viciu fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai târziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei sau scoaterea persoanei de sub urmărire.”

64. Articolul 265 Cod de procedură civilă, prevede următoarele

„Articolul 265. Temeiurile de încetare a procesului

Instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care:

...

b) într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă sau o încheiere de încetare a procesului în legătură cu renunțarea reclamantului la acțiune sau cu confirmarea tranzacției dintre părți;”

65. Până la 01 septembrie 2023, art. 422 Cod de procedură penală prevedea că termenul de recurs era de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Codul de procedură penală nu prevede repunerea în termen a recursurilor împotriva deciziei instanței de apel, însă [Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9/2009](#) cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală prevede în pct. 9 și 25 următoarele:

„9) ... În cazul în care recursul este depus peste termenul prevăzut de lege, instanța este obligată să stabilească motivele întârzierii și dacă constată motive întemeiate, va trimite recursul pentru judecare.

Motive întemeiate pot fi: existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu interesele sale și în lipsa căreia ar fi acționat în conformitate cu aceste interese. De exemplu, inculpatului i-a fost înmănată mai târziu ... copia de pe sentința tradusă în limba maternă sau în limba pe care o cunoaște.”

25) ... Recursul este tardiv atunci când a fost declarat peste termenul stabilit în art. 422 CPP, excepție fiind condițiile repunerii în termen.”

66. Recursurile au fost depuse până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1), pct. 6), 8) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

a. Recursul părților vătămate Constantin Bruma, Vera Costin, Tamara Sotnic și Valentina Apostol

67. Dispozitivul deciziei recurate prevede că poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile din momentul pronunțării deciziei integrale. Decizia integrală a fost pronunțată la 19 aprilie 2023 și publicată pe Portalul național al instanțelor de judecată la [24 aprilie 2023](#). Recursul a fost declarat la 30 mai 2023, peste mai mult de 30 de zile de la pronunțarea deciziei integrale. Instanța de recurs trebuie să decidă în primul rând dacă recursul a fost depus în termen.

68. La data pronunțării deciziei, termenul de recurs era de 30 de zile, care urma a fi calculat de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Art. 422 Cod de procedură penală, nu menționa expres dacă termenul de 30 de zile urma a fi calculat de la data pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel sau de la pronunțarea deciziei motivate. Având în vedere că cererea de recurs trebuie să conțină motivele pe care se întemeiază, este judicios ca acest termen să curgă de la data deciziei motivate. O asemenea interpretare rezultă și din pct. 9 [al hotărârii Plenului CSJ nr. 9/2009](#) cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală. Pentru curgerea termenului de recurs nu conta momentul la care decizia instanței de apel era primită de către recurent, însă acesta putea solicita repunerea în termen (mutatis mutandis, încheierile nr. [1ra-800/2024](#), § 19, sau [1ra-1330/2023](#), § 20).

69. În această cauză termenul de recurs de 30 de zile a expirat la 19 mai 2023. Prevederile art. XI alin. (4) al Legii nr. 246/2023, nu sunt aplicabile cauzei deoarece scopul acestei norme nu a fost să repună recurenții în termenul de recurs, ci să ofere mai mult timp recurenților pentru a întocmi recursuri conform noilor temeuri de recurs, în vigoare începând cu 01 septembrie 2023. Termenul de recurs în această cauză a expirat până la intrarea în vigoare a acestei legi. Un termen de recurs deja expirat nu mai poate fi prelungit printr-o lege nouă, deoarece aceasta aduce atingere principiului securității raporturilor juridice (mutatis mutandis, încheierea nr. [1ra-1330/2023](#), § 24).

70. Recurenții nu au solicitat repunerea în termen. În recurs, totuși, este menționat că decizia motivată a instanței de apel nu le-a fost expediată la adresa de domiciliu, iar despre existența acesteia au aflat abia în luna mai, prin intermediul unei scrisori de notificare expediate de Curtea de Apel Bălți. Acest argument nu este credibil. Potrivit scrisorilor de expediere a actului judecătoresc anexate la materialele cauzei, recurenții au fost informați că decizia motivată pe cauza penală Losson Gerard Justin Joseph a fost perfectată și poate fi eliberată la solicitare (f.d.37-38, 41, vol. XX). Părțile vătămate au fost informate despre reexaminarea cauzei în instanța de apel, drept dovadă fiind semnăturile aplicate pe avizele de recepție (f.d. 121, 133, 135, 187, vol. XIX). Acestea au avut posibilitatea efectivă de a se prezenta la ședințele de judecată. Mai, mult informația despre evoluția procesului judiciar și ședințele stabilite erau disponibile pe [portalul instanțelor de judecată](#). Completul reiterează că părțile au obligația de diligență de a se interesa de soarta cauzelor sale (*mutatis mutandis* dec. CtEDO *Van Harn v. Germania*, 2007), iar nerespectarea acestei obligații îi poate lipsi de dreptul de a cere repunerea în termenul de atac. Prin urmare, recursul este tardiv.

b. Recursul avocatei Lilia Ababei

71. Recursul se bazează pe temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Pct. 6) se referă la motivarea deciziei instanței de apel, iar pct. 8) se referă la lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii. Recurentul contestă aprecierea probelor, legalitatea reluării urmăririi penale și soluția privind aplicarea pedepsei.

72. Referitor la temeiul prevăzut de pct. 8) art. 427 Cod de procedură penală, recurenta a indicat formal acest temei, fără a prezenta vreun argument plauzibil referitor la lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii. Potrivit para. 21, Losson Gerard Justin Joseph a fost pus sub învinuire în baza art. 252 alin. 2) lit. b) Cod penal. Instanța de apel l-a recunoscut vinovat și l-a liberat de pedeapsă în legătură cu intervenirea termenului de prescripție (para. 46-47). Completul menționează că componența de infracțiune prevăzută art. 252 alin. 2) lit. b) Cod penale este materială și s-a consumat din momentul cauzării daunelor creditorilor, iar latura subiectivă a infracțiunii se caracterizează prin vinovăție în forma intenției directe și indirecte. Instanța de apel corect a constatat că starea de insolvabilitate a ÎCS „Dana International” SRL s-a caracterizat prin incapacitatea de a-și onora obligațiile de plată din vina lui Losson Gerard Justin Joseph, care a încheiat un contract fictiv cu compania „Horsa Limited”. Suma de 160.000 de euro achitată către compania respectivă a constituit un element determinant al stării de insolvabilitate. Astfel, recursul în această privință este nefondat.

73. Cu referire la pct. 6, instanța de recurs reiterează cele menționate în para. 100 din decizia sa nr. [1ra-854/2022](#):

„simplul fapt al dezacordului cu motivarea instanței de apel nu cade sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 6) al Codului de procedură penală, iar

temeiul invocat de recurent că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, ar trebui interpretat ca o obligație a instanței de apel să combată convingător toate argumentele din apel care, dacă ar fi admise, ar schimba soluția instanței. El nu poate fi interpretat ca obligând instanța să combată argumentele care nu pot avea vreun efect asupra soluției. Acesta este și standardul de motivare impus de art. 6 CoEDO (hotărârile CtEDO [Moreira Ferreira v. Portugalia \(nr. 2\)](#), 2017, § 84; [S.C. IMH Suceava S.R.L. v. România](#), 2013, § 40), instanța de apel este obligată să răspundă doar argumentelor care, dacă ar fi admise, ar putea schimba soluția. Instanța nu are obligația de a combate toate afirmațiile părților, ci doar argumentele esențiale. De asemenea, instanța poate respinge un motiv de apel printr-o trimitere generală la considerentele primei instanțe, dacă acestea sunt convingătoare (hotărârile CtEDO [Garcia Ruiz v. Spania](#), 1999, § 26; [Stepanyan v. Armenia](#), 2009, § 35)”.

74. Completul menționează că dezacordul cu aprecierea probelor nu este temei de recurs. Pentru a constata incidența art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, argumentele din recurs trebuie să ridice dubii rezonabile în ceea ce privește suficiența motivării deciziei instanței de apel. Recurentul nu indică prevederile legale pretins încălcate de instanța de apel, acesta susține că soluția instanței de apel este pripită, deoarece nu s-a demonstrat că Losson Gerard Justin Joseph ar fi provocat insolvabilitatea ÎCS „Dana International” SRL, iar starea de insolvabilitate nu s-a datorat exclusiv încheierii contractului de prestări servicii din 29 noiembrie 2007.

75. Instanța de apel a examinat în mod complet și obiectiv probele administrate și corect a constatat că acțiunile lui Losson Gerard Justin Joseph au avut un caracter arbitrar și îndreptate în mod direct spre provocarea insolvabilității intenționate a ÎCS „Dana International” SRL. Modul defectuos și nejustificat de gestionare a resurselor societății, precum și încheierea unor tranzacții lipsite de fundament economic depășesc cu mult limitele unei simple erori de conducere și relevă o conduită intenționată, lipsită de bună-credință și contrară intereselor legitime ale societății.

76. Argumentele recurente, precum că starea de insolvabilitate ar fi fost determinată de situația economică generală, evenimentele din aprilie 2009 sau introducerea sistemului de vize pentru cetățenii români de către Republica Moldova, nu pot fi întemeiate. Aceste împrejurări nu au avut o influență asupra situației financiare a societății și nu pot justifica deciziile manageriale prejudiciabile adoptate de condamnat. Chiar și în contextul unor condiții economice nefavorabile, acestea nu pot legitima efectuarea unor tranzacții vădit dezavantajoase sau un comportament managerial contrar obligațiilor de diligență și prudență. Explicațiile invocate, ca factori obiectivi sau cauze externe ale insolvabilității, nu sunt susținute de probe și nu răstoarnă constatările instanței de apel.

77. Losson Gerard Justin Joseph în calitate de administrator al ÎCS „Dana International” SRL a încheiat un contract de prestări servicii cu compania „Horsa Limited” în sumă de 160.000 de euro. Valoarea acestui contract demonstrează că condamnatul a angajat artificial, în mod conștient societatea într-o obligație financiară, contribuind astfel la starea de insolvență. Contractul a fost declarat fictiv și anulat prin hotărârea Curții de Apel Economice din 28 noiembrie 2014, care a constatat că acesta era deghizat sub forma unui contract de prestări servicii, reprezenta în realitate un act juridic fraudulos, prejudiciind creditorii prin ieșirea nejustificată a sumei din patrimoniul debitorului. Pretinsele servicii ale companiei „Horsa Limited” s-au dovedit inexistente, întrucât ÎCS „Dana Internațional” SRL își continua activitatea în același imobil din or. Soroca, în baza contractului de arendă încheiat la 16 ianuarie 2008 cu SA „Dana”.

78. Acțiunile arbitrare sunt demonstrate și de împrejurarea că ÎCS „Dana International” SRL a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 28 noiembrie 2007, iar în ziua următoare, la 29 noiembrie 2007, Losson Gerard Justin Joseph a încheiat cu compania „Horsa Limited” un contract fără număr privind prestarea unor servicii de identificare, pe teritoriul Republicii Moldova, a unui imobil destinat desfășurării activității în domeniul industriei ușoare. Imobilul pretins a fi fost identificat de către compania „Horsa Limited” se afla în orașul Soroca, localitate în care persoana juridică ÎCS „Dana International” SRL era deja înregistrată la momentul constituirii. Această succesiune rapidă și lipsită de justificare economică, coroborată cu valoarea vădit disproporționată a contractului, relevă în mod clar că operațiunea a fost concepută și utilizată ca un mecanism de retragere nejustificată a mijloacelor bănești de pe contul societății și în detrimentul acesteia.

79. Actul reviziei economico-financiare din 07 septembrie 2011 (f.d. 6 -17, vol. II) confirmă intenția condamnatului de a conduce compania spre incapacitate de plată și, ulterior, spre insolvență. Din conținutul acestui act rezultă că condamnatul a acționat în mod deliberat pentru a induce ÎCS „Dana International” SRL în stare de insolvabilitate, prin încheierea unui contract fictiv cu compania „Horsa Limited” și efectuarea unei plăți de 160.000 de euro pentru servicii inexistente. Această tranzacție a prejudiciat patrimoniul societății și drepturile creditorilor, contribuind în mod direct la incapacitatea de plată.

80. Argumentele referitoare la pretinsa încălcare a principiului interzicerii dublei urmăriri penale și reluarea ilegală a urmăririi penale nu pot fi reținute. Urmărirea penală a fost pornită la 07 februarie 2011, în baza art. 252 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal. Cauza penală a fost clasată și reluată în repetate rânduri (vezi para. 8-19). La 09 iunie 2017, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Soroca, Nadejda Drumea, a fost încetată urmărirea penală, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii (f.d. 115-127, vol. XI). Prin ordonanța procurorului-șef al Procuraturii raionului Soroca, Serghei Cebotari din 01 august 2017, a fost anulată ordonanța de încetare a urmăririi penale din 09 iunie

2017, fiind reluată urmărirea penală (f.d. 195-196, vol. XI). La 23 iulie 2018, Losson Gerard Justin Joseph a fost recunoscut în calitate de învinuit, în contumacie, fiind reținut la 07 august 2018 (f.d. 2-6, vol. XIII). La 10 octombrie 2018, Losson Gerard Justin Joseph a fost pus sub învinuire în baza art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal (f.d. 71–72, vol. XIII), iar urmărirea penală finisată.

81. Instanța de apel a constatat că reluarea urmăririi penale a fost justificată de existența unor suspiciuni privind nerespectarea drepturilor procesuale ale părților vătămate. Din plângerea formulată reiese că organul de urmărire penală nu efectuase toate acțiunile necesare pentru a fundamenta soluția de încetare a urmăririi penale. Acțiunile procesuale desfășurate până la emiterea ordonanței de clasare din 09 iunie 2017 s-au dovedit incomplete, ceea ce a fost confirmat și prin noua învinuire, care se întemeia pe rezultatele reviziei economico-tematice din 07 septembrie 2011, care au fost menționate în plângerea depusă de apărătorul părților vătămate pentru a susține existența unor fapte noi, necunoscute anterior.

82. Actele procesuale demonstrează că, în privința lui Losson Gerard Justin Joseph, nu a existat o hotărâre definitivă de clasare a cauzei. Reluarea urmăririi penale a fost necesară, în condițiile în care învinuirea finală diferă substanțial de cea anterioară. Argumentul recurentului că ar fi vorba despre aceeași faptă, pentru care cauza fusese anterior clasată, nu poate fi acceptat. Deși era cunoscută hotărârea Curții de Apel Economice privind declanșarea procedurii de insolvență, organul de urmărire penală și Procuratura Soroca nu au verificat și nu s-au pronunțat asupra legalității acțiunilor inculpatului legate de contractul încheiat cu compania „Horsa Limited” și asupra consecințelor acestuia. Aceste aspecte au constituit și obiectul învinuirii.

83. Din materialele cauzei rezultă că, reluarea urmăririi penale a fost dispusă succesiv, respectând dispozițiile legale, nefiind vorba despre o punere repetată sub învinuire. Procurorul-șef al Procuraturii raionului Soroca a reluat urmărirea penală, pentru a înlătura orice îndoială privind caracterul obiectiv și complet al urmăririi penale anterioare, întrucât soluția de încetare din 09 iunie 2017 s-a dovedit prematură și nefondată din punct de vedere probator. Acțiunile procesuale efectuate până la acea dată au fost incomplete, iar apariția informației despre contractul încheiat de Losson Gerard Justin Joseph cu compania „Horsa Limited”, a impus continuarea urmăririi penale, pentru a asigura respectarea dreptului părților vătămate la un proces echitabil.

84. Completul reține că, potrivit art. 251 alin. (4) Cod procedură penală, (în vigoare la data reluării urmăririi penale), persoana care consideră neîntemeiată ordonanța de reluare a urmăririi penale, putea solicita anularea acesteia până la finalizarea urmăririi. Apărarea nu a făcut uz de acest drept procesual, ordonanța de reluare a urmăririi penale fiind contestată de avocatul Lilia Ababei la 10 octombrie 2018, la mai mult de un an de la reluarea urmăririi penale. Procesul penal se afla în fază activă, inculpatul fiind pus sub învinuire în contumacie, ulterior reținut și

audiat în calitate de învinuit, iar participarea avocatei Lilia Ababei la acțiunile procesuale este confirmată atât prin mandatul avocațional din 08 august 2018, cât și prin acțiunile desfășurate (f.d. 25, vol. XIII).

85. Losson Gerard Justin Joseph a fost pus sub învinuire la 23 iulie 2018 în temeiul art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal, astfel doar la această dată i s-a atribuit calitatea de învinuit de la inițierea urmăririi penale. Anterior, acestuia nu i-a fost recunoscută calitatea de învinuit, iar încetarea repetată a urmăririi penale s-a întemeiat exclusiv pe constatarea lipsei faptei infracționale, urmărirea penală fiind pornită pe fapt și nu împotriva persoanei.

86. Succesiunea actelor procesuale demonstrează că procedura penală a fost menținută în desfășurare, fără pronunțarea unei soluții definitive de clasare care să pună capăt irevocabil urmăririi penale. Prin urmare, nu se poate susține că a fost inițiată o „a doua” urmărire penală pentru aceeași faptă, astfel că principiul *non bis in idem* nu a fost încălcat. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza [Mihalache c. României](#), §139, a reținut că încălcarea principiului *non bis in idem* intervine doar atunci când o persoană este supusă unei noi urmăririi penale după ce o hotărâre anterioară, fie de condamnare, fie de încetare, a devenit definitivă. În speța de față, nu a existat o soluție definitivă care să pună capăt procedurilor anterioare, astfel că protecția oferită de art. 4 din Protocolul nr. 7 nu poate fi invocată.

87. Argumentul precum că ordonanța de clasare din 09 iunie 2017, a devenit definitivă deoarece nu a fost contestată în termen, este neîntemeiat. Instanța de apel a reținut că reluarea urmăririi penale prin ordonanța din 01 august 2017, s-a efectuat în termenul prevăzut de art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, în vigoare la acel moment (Legea nr. 122/2003). Instanța a precizat că termenul de prescripție prevăzut de Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, nu se aplică, deoarece potrivit art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, în procesul penal se aplică legea în vigoare la momentul desfășurării urmăririi penale, ceea ce justifică legalitatea reluării urmăririi penale în termenul prevăzut de lege.

88. Completul respinge și alegațiile recurente precum că instanța de apel după constatarea vinovăției și stabilirea expirării termenului de prescripție, urma să aplice instituția liberării de răspundere penală în privința lui Losson Gerard Justin Joseph, însă nu liberarea de pedeapsă penală. Soluția pronunțată este conform legii, întrucât legiuitorul a delimitat în mod expres cazurile în care intervine liberarea de răspundere penală de cele în care se dispune liberarea de pedeapsă penală.

89. În acest sens, Curtea Supremă de Justiție a explicat care sunt soluțiile în cazul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală în [fișa tematică](#) § 1.2:

„În cazul când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar termenul de prescripție de tragere la răspundere penală a expirat în momentul

examinării cauzei penale în instanța de judecată (în condițiile art. 60 Cod penal), prima instanță și instanța de apel se pronunță prin sentință sau decizie de condamnare, iar în partea dispozitivă a hotărârii ar urma să indice constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii stipulate de legea penală, fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de pedeapsă, în cazul expirării termenului de prescripție (art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală).”

90. Având în vedere explicațiile Curții Supremă de Justiție, rezultă că instanța de apel a procedat corect atunci când a dispus liberarea condamnatului de pedeapsă penală. Vinovăția acestuia a fost stabilită pe baza probelor administrate, iar termenul de prescripție a răspunderii penale era deja expirat la momentul examinării cauzei. În aceste condiții, în conformitate cu art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală și practica judiciară consolidată, instanța era obligată să pronunțe o hotărâre de condamnare fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de pedeapsă ca urmare a intervenirii prescripției.

c. Recursul lichidatorului BC „Banca Socială” SA, Iulian Țurcan

91. Conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, persoanele menționate în art. 401 care nu au atacat decizia primei instanțe prin apel pot declara recurs doar în cazul în care hotărârea instanței de apel a modificat soluția primei instanțe, având ca efect înrăutățirea situației lor.

92. Completul notează că, prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Central din 02 august 2019, s-a încetat procesul penal în privința lui Losson Gerard Justin Joseph în baza art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal. Acțiunile civile au fost respinse ca neîntemeiate. Nici lichidatorul și nici reprezentantul BC „Banca Socială” SA, nu au contestat sentința cu apel. Instanța de apel l-a recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 252 alin. (2) lit. b) Cod penal și la liberat de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție. Procesul civil a fost încetat în temeiul art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă, pe motiv că între aceleași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri există o hotărâre irevocabilă. Prin urmare, decizia contestată nu a înrăutățit situația BC „Banca Socială” SA, iar recursul lichidatorului Iulian Țurcan este inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

93. Totodată, completul menționează că, deși BC „Banca Socială” SA a fost recunoscută ca parte civilă la faza de urmărire penală, aceasta nu a depus o acțiune civilă. În cursul judecății, reprezentanta Felicia Ermoliuc a declarat că susține pretențiile materiale, fără a formula însă o acțiune civilă propriu-zisă împotriva inculpatului.

d. Recursurile avocatului Victor Felișcan și a părților vătămate

94. Recursurile se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedura penală. Acestea se bazează pe argumentul că instanța de apel a aplicat

greșit prevederile art. 265 lit. b) Cod procedură civilă, confundând efectele hotărârii de lichidare a companiei, care viza persoana juridică, cu răspunderea personală a condamnatului. Recursul părților vătămate este identic celui declarat de avocatul Victor Felișcan.

95. Completul reține că existența unui prejudiciu rezultat din fapta incriminată este evident. Din materialele cauzei rezultă că Losson Gerard Justin Joseph prin acțiunile sale a adus persoana juridică ÎCS „Dana Internațional” SRL, la incapacitate de plată. Ulterior, ÎCS „Dana Internațional” SRL nu a fost capabilă de a-și desfășura activitatea economică și să-și onoreze obligațiile de plată, cauzând părților vătămate daune în proporții deosebit de mari. Conform celor consemnate în actul de învinuire, prejudiciul cauzat salariaților eliberați din funcție se estimează la 1.296.216 de lei.

96. Părțile vătămate au fost recunoscute în calitate de părți civile la faza urmăririi penale și au depus acțiuni civile în condițiile art. 219-221 Cod de procedură penală. Din cererile de chemare în judecată înaintate rezultă că în calitate de pârât a fost atrasă persoana juridică ÎCS „Dana Internațional” SRL (f.d. 153–215, vol. VIII; f.d. 58–171, vol. X). La materialele cauzei nu este nicio acțiune civilă depusă împotriva lui Losson Gerard Justin Joseph. Potrivit art. 372 alin. (3) Cod de procedură civilă, în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părților, temeiul sau obiectul acțiunii și nici nu pot fi înaintate noi pretenții. Având în vedere prevederile menționate, instanța de apel nu putea dispune atragerea răspunderii civile a unui subiect care nu a fost indicat în acțiunea civilă.

97. În absența unei acțiuni civile propriu-zise îndreptate împotriva lui Losson Gerard Justin Joseph, instanța de apel a aplicat corect prevederile art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă, încetând procesul civil inițiat împotriva ÎCS „Dana Internațional” SRL, pe motivul existenței unor hotărâri judecătorești irevocabile cu același obiect și aceleași temeiuri (f.d. 158-175, vol. XII). Această soluție se înscrie în rigorile principiului securității raporturilor juridice, care impune ca hotărârile judecătorești definitive să producă efecte ireversibile.

98. Totodată, completul de judecată accentuează că potrivit art. 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repara prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Astfel orice persoană, inclusiv părțile vătămate nu sunt lipsite de dreptul de a acționa în judecată persoana vinovată pentru a solicita despăgubiri în modul prevăzut de lege.

99. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2), 3), 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile avocatei Lilia Ababei în interesele lui Losson Gerard Justin Joseph, avocatului Victor Felișcan în interesele părților vătămate, lichidatorului BC „Banca Socială” SA, Iulian Țurcan și al părților vătămate.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Alexandru Negru

Leonid Chirtoacă